

El Tercer Món no pot sortir del pou sense ajuda. Les societats dels països "rics" han de pressionar les seves autoritats per tal que assumeixin una nova visió de les relacions internacionals i posin límit als abusos dels grans grups econòmics. Però la pobresa no només té arrels econòmiques sinó també político-socials. Els governs del Tercer Món s'han de sentir obligats a modificar les seves maneres i impulsar la llibertat, la democratització i l'ensenyament. Sense la construcció d'unes societats civils fortes i actives no serà possible un desenvolupament integral i sostenible, un desenvolupament que no té per què seguir unes pautes com les nostres i que ha de respectar unes formes de vida i unes cultures diferents. I és en aquests àmbits on la nostra societat civil, les nostres ONG's i d'altres col·lectius tenen una tasca fonamental, més enllà de la simple ajuda humanitària, una tasca dirigida a canviar les mentalitats d'aquí i d'allà, i que s'entengui que sense la imbricació mútua, el futur no esdevindrà pas més esperançador.

José Luis Villanova.
geògraf.

ONG's governamentals?

ots estarem d'acord que la pròpia existència de les ONG's no és sinó la manifestació del fracàs d'una societat que no sap donar respostes a les situacions d'injustícia, desequilibri territorial i de degradació del medi que ella mateixa genera. Davant d'aquest panorama, la societat civil s'organitza no tan sols per ser escoltada, sinó més aviat per decidir en qüestions que ultrapassin les fronteres dels estats. Les ONG's, mercès al «boom» actual,

són el vehicle ideal (i val a dir que no massa perillós pel sistema) de canalitzar aquestes opinions i satisfer la consciència dels benpensants.

Les dues premisses per definir-se com a ONG, són la independència de les estructures polítiques institucionals i no tenir afany de lucre. Amb aquest marc tan ampli és lògic que ens trobem centenars d'organitzacions totalment diferents. Des de les purament sanitàries i assistencials fins als pallasos, passant per les evangelitzadores, tenim tot un ventall de possibilitats on una part cada cop més important de la societat pot trobar el seu espai per expressar-se.

De la primera premissa, com podeu veure en el quadre adjunt, en queda ben poc. Cada vegada més la supervivència de les ONG's va lligada als fons institucionals, caient així en la paradoxa de ser una ONG governamental (de fet hi ha una proposta d'estudiosos americans en aquest sentit que les defineixen com a ONGs lligades a una font d'ingressos governamental). Com unes organitzacions creades com a alternativa al mal funcionament dels estats-governos-institucions, ho poden ser quan la seva capacitat d'actuar depèn d'aquests propis estats? Les conclusions les podeu treure vosaltres mateixos.

No tenir afany de lucre, com sabreu, és un problema de comptabilitat. Res més fàcil que fer quadrar un balanç. No hi poden haver beneficis econòmics, però n'hi ha d'altres, tant o més motivadors. Aquí és planteja un problema curiós que mereixeria una altre article, la progressiva i necessària professionalització dels membres de les ONG i el seu caràcter de voluntariat.

Repeteixo que les ONG's són el fruit de la ineficàcia dels governs a l'hora de resoldre situacions d'injustícia social. El PNUD (Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament) identifica les prioritats de les societats més necessitades en l'educació bàsica, l'atenció primària a la salut, l'accés a l'aigua potable, les instal·lacions sanitàries adequades i els programes de planificació familiar i nutrició. Tot i això, només el 7% de l'ajut bilateral i el 16% del multilateral financien aquests programes. Quin és llavors el desenvolupament finançat?

Aquí arribem al tema de la reflexió de l'article. El nou paper de les ONG's en un marc dominat per la universalització de l'economia i amb un sol model social de desenvolupament marcat per les pautes del Banc Mundial. L'ajustament estructural imposat pel Banc Mundial per tal de rebre els seus préstecs, implica retallades pressupostàries, l'increment dels acomiadaments, la supressió dels subsidis, la lliberació del preus i, en general, la disminució de la protecció social per part dels governs. Això implica disminuir encara més la capacitat

